

Pohjoinen YTA-neuvottelu

Paikka: Skype

Aika: 20.11. klo 13-15

Osallistujat

Kainuu

kuntayhtymän johtaja Maire Ahopelto, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä
pelastusjohtaja Anssi Parviainen, Kainuun Pelastuslaitos

Pohjois-Pohjanmaa

sairaanhoitopiirin johtaja Ilkka Luoma, PPSHP
hankejohtaja Jouko Luukkonen, PPSHP/POPsoite-hanke
pelastusjohtaja Petteri Helisten, Oulu-Koillismaan pelastuslaitos
pelastusjohtaja Jarmo Haapanen, Jokilaaksojen pelastuslaitos (poistui 13.15)
hyvinvointijohtaja Kirsti Ylitalo-Katajisto, Oulun kaupunki

Keski-Pohjanmaa

sosiaalijohtaja Tarja Oikarinen-Nybacka, Soite
pelastusjohtaja Jaakko Pukkinen, Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos
johtajaylilääkäri Pirjo Dabnell, Soite
toimitusjohtaja Minna Korkiakoski-Västi, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystalokuntayhtymä

Lappi

sairaanhoitopiirin johtaja Riitta Luosujärvi, LPSHP
perusturvajohtaja Leena Karjalainen, Tornio
sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela, LSHP
johtajaylilääkäri Jukka Mattila, LSHP
johtajaylilääkäri Jyri Taskila, LPSHP
perusturvajohtaja Sirkka-Liisa Olli, Kittilän kunta

Ministeriön edustajat

osastopäällikkö Kari Hakari, STM puheenjohtaja
johtaja Taina Mäntyranta, STM varapuheenjohtaja
lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsä, STM
erityisasiantuntija Kirsi Paasovaara, STM
erityisasiantuntija Antto Korhonen, VM
aluekoordinaattori Juha Fränti, THL

erityisasiantuntija Jussi Lind, STM sihteeri

1. Tilaisuuden avaus ja osanottajien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen, todettiin läsnäolijat. Todettiin, että nyt aloitettu yhteistyöalueeneuvottelu (YTA-neuvottelu) on ensimmäinen, joka toteutetaan. Taustamateriaaliksi on toimitettu kaikille THL:n aluekohtainen asiantuntija-arvio sekä taustamuistio.

2. Kokouksen sihteerin valinta ja asialistan hyväksyminen

Kokouksen sihteerinä toimivat Jussi Lind ja Kirsi Paasovaara.

3. Yhteistyöalueen lakisääteiset tehtävät

Puheenjohtaja Kari Hakari kävi läpi neuvotteluiden agendan ja tulevia yhteistyöalueita koskevan säädöspohjan lakiluonnoksen pohjalta. Neuvotteluiden keskeisiä periaatteita ovat: Osapuolten välinen luottamus rakennetaan ministeriöiden ja tulevien hyvinvointialueiden välisen jatkuvan vuoropuhelun kautta, Yhteinen tilannekuva auttaa ohjaamaan tulevien hyvinvointialueiden toimintaa ja taloutta kokonaisuutena sekä Kansallinen ohjaus keskittyy tulevien hyvinvointialueiden järjestämistehtäviin - ohjaaminen EI tarkoita alueiden tehtäviin tai palvelutuotantoon puuttumista.

Sote-järjestämislain 35 §:ssä määritetään hyvinvointialue sekä sen tehtävät. Hyvinvointialueiden järjestämisen sosiaali- ja terveydenhuollon alueellista yhteensovittamista, kehittämistä ja yhteistyötä varten on viisi sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöaluetta, joilla jokaisella on yliopistollinen sairaala. Sote-maakuntien yhteistyösopimus (36 §) tehdään valtuustokausittain ja tarkoituksena on varmistaa hyvinvointialueiden työnjako, yhteistyö ja yhteensovittaminen, siltä osin kuin sen on tarpeellista hyvinvointialueiden lakisääteisten tehtävien toteutumisen ja kustannusvaikuttavuuden turvaamiseksi. Yhteistyösopimuksen valmistelusta ja seurannasta määrätään 37§:ssa. Yhteistyösopimuksen toteutumista seurataan ja arvioidaan vuosittain STM:n ja hyvinvointialueen välisessä neuvottelussa. On ehdotettu, että SM ja VM osallistuisivat STM:n neuvotteluun. Yhteistyösopimuksessa on listattu sovittavia asioista, mutta sellaisista asioista ei sovita, mistä on erikseen säädetty. Jos hyvinvointialueet eivät saa yhteistyösopimusta syntymään, valtioneuvosto voi päättää hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksesta ja sen sisällöstä.

4. Yhteistyöalueen nykytila ja strategisen tason kehittäminen

4.1. Kooste alueen nykytilasta ja yhteiset kehittämishankkeet

Puheenjohtaja esitteli yhteistyöalueen alueiden painopisteet. Painopisteistä voi tehdä havainnon, että peruspalvelujen saatavuuteen, perusterveydenhuollon ja erityistason integraatioon sekä ikääntyneiden palvelujen saatavuuteen sekä palveluverkkoon liittyvät kysymykset yhdistävät alueita. Riittävän ja osaavan henkilöstön saatavuudessa on myös alueita yhdistäviä tekijöitä.

Yhteistyöalueelta Pohjois-Pohjanmaan alueelle on myönnetty yhteensä 365 000 euroa valtionavustusta Pohjoisen osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) jatkovalmisteluun. Hankkeessa ovat mukana Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymä, Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystyöntekijäyhtymä Soite ja Lapin alueelta Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymä. Avustus on myönnetty terveydenhuollon, sosiaaliryöstön ja -huollon sekä oppimisen tuen osaamisen yhteensovittamiseksi pohjoiseen OT-keskukseen. Lisäksi tarkoituksena on interaktiivisen palvelurakenteen ja verkostojen varmistaminen lasten, nuorten ja perheiden kaikkein vaativimpien palveluiden tuottamiseen, TKI-toimintaan sekä palveluiden koordinointiin ja tukeen.

4.2. Kooste alueellisesta valmistelusta ja yhteistyön nykytila

Ilkka Luoma kävi läpi pohjoisen yhteistyöalueen keskeiset kehittämistarpeet. Keskustelussa todettiin, että alueen hyvä yhteistyöhenki tuo mahdollisuuksia ratkaista alueen haasteita esimerkiksi henkilöstöön liittyen. Todettiin kuitenkin, että osuuskunta on yksityinen toimija, jolloin mahdollisina ratkaisuinä olisi lähinnä virkalääkäriin työnjohdon alla toimiva vuokratiläkäritoimija. Keskustelussa nousi esiin myös tutkimuksen yhteensovittamiseen tarpeellisuus, jotta se paremmin toimisi arjen kehittämisen tukena.

Todettiin tarve perustason näkökulman esille nostamiseen. Samalla alueella nähdään selkeä tarve perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen verkostoitumisen lisäämiseen.

Todettiin yhteistyöfoorumien perustamisen tarpeellisuus perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen osalta. Yhteisiä hankkeita kyllä on, mutta varsinaista foorumia ei erikoissairaanhoidon lukuun ottamatta ole vielä olemassa. Keskustelussa todettiin, että foorumit tullaan perustamaan viimeistään väliaikaishallinnon vaiheessa.

Alueen pelastustoimen osalta todettiin, että tilannekeskustoiminta käynnistetään vaiheittain vuoden 2021 aikana ja että toiminta aluksi perustuu Oulu-Koillismaan ja Jokilaaksojen pelastuslaitosten vapaaehtoiseen yhteistyöhön ja työnjakoon.

5. Yhteistyösopimuksen keskeiset elementit

Taina Mäntyranta kävi läpi lakiehdotuksen mukaisen yhteistyösopimuksen keskeiset kohdat ja etenemisen vaiheita. Tarkoituksena on luoda sisällysluettelopohja, jossa hyödynnetään jo viime vaalikaudella tehtyä yhteistyötä ja valmistelua. Sisällysluettelossa käydään läpi sopimuksen tausta ja tavoitteet sekä sopimuksen yleiset ehdot.

Keskustelussa todettiin hyvinvointialueiden valmistelun aikataulun olevan sellainen, että kaikki resurssit tullaan kohdentamaan näiden rakentamiseen. Yhteistyöalueen sopimuksen laatimiseen tarvittaisiinkin lisää aikaa. Aikaisemmin keskustelussa on noussut jo esille asioita, jotka tulee aikanaan huomioida myös sopimuksen laadinnassa. STM toteaa, että kiireellinen aikataulu on ymmärretty haaste ja on tärkeää saada hyvinvointialueet toimimaan ensin sisäisesti. Eräänä vaihtoehtona esitettiin, sellaisen yhteistyön tekemistä, joka ei vaadi sopimuksia, kuten esimerkiksi toimintamallien kopiointi. Onko alueella mahdollista tehdä sellaista yhteistyötä, joka keventää työtaakkaa eikä edellytä kaikkien hyvinvointialueiden mukana oloa.

6. Tulevaisuuden yhteistyön mahdollisuudet

Jokaisella alueella on iso työ saada integraatio niin omalla kuin YTA-alueella perusasioissa toimimaan, etenkin, kun alueet ovat eri vaiheissa alueellisessa integraatiossa. Alueen yhteistyö toimii tällä hetkellä hyvin. Yhteistyöalueella erikoissairaanhoidon yhteistyö toimii, mutta peruspalveluiden yhtenäistäminen haastaa. Lainsäädäntö etenee tällä hetkellä nopeasti, ja alueiden resurssit menevät oman palvelutuotannon järjestämiseen ja yhtenäistämiseen. Vasta sen jälkeen, voidaan yhtenäistää palvelujen tuotantoa. Jo pelkästään palveluiden kriteerien yhtenäistäminen on haaste. Tulevaisuuden kysymyksiä ovat mm. YTA-alueen rooli, yhteistyön vahvistaminen sekä vuoropuhelun muodot ministeriön suuntaan.

7. Ajatuksia tulevaisuuden YTA-neuvotteluista

Todettiin, että neuvottelussa on noussut esille monia käsitteitä, joita voidaan tulevaisuudessa hyödyntää. Tulevissa neuvotteluissa arvioidaan edelleen se, mihin suuntaan nähdään neuvottelujen olisi tarpeellista kehittyä, samalla kun nykyinen tilannekuva päivittyy. STM ehdottaa, että THL voisi jatkossa tehdä YTA-neuvotteluita varten koosteen. Neuvottelun myötä kaikki osapuolet ovat saaneet tilannekuvan siitä, missä mennään. THL toteaa, että maanantaina ilmestyneessä raportissa oli lyhyt erva-osio, joka osaltaan vastaa YTA-neuvotteluiden tarpeita.

8. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

9. Tilaisuuden päätös

Puheenjohtaja kertoi lopuksi vielä jatkotoimenpiteistä. Neuvottelujen sihteeri toimittaa pöytäkirjan viikon sisällä alueen neuvotteluviiikon päättymisestä. Neuvottelujen osallistujat kuittaavat pöytäkirjan kahden viikon sisällä neuvotteluviiikon päättymisestä. Huomioidaan, että alueella ei ole virallista hyväksyjätahoa, ennen kuin hyvinvointialueet aloittavat toimintansa.

LIITTEET

- Liite 1 Pohjoinen YTA-neuvottelun taustamuistio
- Liite 2 STM esitys YTA-Pohjoinen neuvottelu
- Liite 3 Alueen esitys YTA-Pohjoinen
- Liite 4 THL asiantuntija-arvio